

Iedereen is activist!

We voelen allemaal de drang om de wereld rondom ons te verbeteren. Ieder van ons zet zich wel op een of andere manier in voor positieve verandering. Omdat we met onrecht geconfronteerd worden en geloven dat het anders kan. We doen dit via de goede doelen die we steunen, door vrijwilligerswerk, door bewust te kiezen voor de fiets of voor duurzame voeding. Of door onze stem te laten horen wanneer we vinden dat onze beleidsmakers tekortschieten. Velen onder ons stapten al mee op in een betoging voor meer solidariteit of in een klimaatmars.

Toch is burgerlijk activisme niet overal zonder risico. Slechts 4% van de wereldbevolking woont in een land waar vrijheid van expressie, vereniging en vreedzame vergadering worden gegarandeerd. Wereldwijd neemt de druk op sociale bewegingen, ngo's en mensenrechtenactivisten toe.

Krimpende ruimte

Dit jaar begon met enkele alarmerende berichten over de krimpende ruimte waar maatschappelijke organisaties mee te maken krijgen. In Brazilië heeft de nieuwe regering-Bolsonaro gedreigd mensenrechtenorganisaties te sluiten. In Zimbabwe hadden activisten en andere critici te maken met geweld en intimidatie. Ook in Europese landen hebben dissidenten, ngo's en sociale bewegingen het steeds moeilijker om te overleven en wordt sociaal protest en maatschappelijk engagement gecriminaliseerd. In Slowakije riskeren twaalf activisten van Greenpeace, waaronder drie Belgen, vijf jaar gevangenisstraf omdat ze tijdens een geweldloze actie een spandoek ophingen aan een koolcentrale.

Zes op de tien mensen woont in een land waar de publieke ruimte zwaar onder druk staat. Regeringen maken het steeds moeilijker voor burgers en organisaties om zich maatschappelijk te engageren, kritiek uit te drukken en een netwerk uit te bouwen voor internationale samenwerking en solidariteit. Internationale samenwerking zélf staat onder druk: denk maar aan de terugtrekking van de Verenigde Staten uit het klimaatakkoord van Parijs en uit de VN-Mensenrechtenraad.

Ngo's, de VN en andere internationale organisaties trekken aan de alarmbel. Zonder nationale en wereldwijde mechanismen om burgerrechten te beschermen en uit te breiden, worden burgerbewegingen en burgers wereldwijd steeds kwetsbaarder. Wanneer overheden tekortschieten, moeten burgerorganisaties van zich laten horen! Wereldwijd vormen vrijwilligersorganisaties immers de eerste hulplijn voor de meest kwetsbare gemeenschappen.

Een stad vol burgerlijk activisme

Ook in Leuven zetten vrijwilligers van verschillende verenigingen zich dagelijks in voor anderen, dichtbij of veraf. Burgerinitiatieven zoals Buren Zonder Grenzen en het Vluchtelingenhuis helpen met de opvang van vluchtelingen. Buurtwerk 't Lampeke helpt Leuvenaars die, om welke reden ook, maatschappelijk kwetsbaar zijn of dat dreigen te worden. Leuvense Noord-Zuidorganisaties zoals 11.11.11, Oxfam-Wereldwinkels en Congodorpen, om er maar enkele te noemen, ondersteunen via tal van projecten boeren en burgers in het Zuiden in hun strijd tegen geweld, armoede en ongelijkheid. De Leuvense Vredesbeweging ijvert voor (nucleaire) ontwapening, verzoening en geweldloze conflicthantering. Vrede is immers de basisvoorwaarde voor duurzame ontwikkeling zowel op sociaal, ecologisch als economisch vlak.

Om verandering op lokaal en mondiaal vlak te realiseren, moeten mensen in een veilige omgeving hun vaardigheden kunnen ontwikkelen om zich mondig te maken tegen uitbuiting en onderdrukking.

Actief wereldburgerschap

Op het Wereldfeest zetten we dit jaar actieve wereldburgers hier en in de rest van de wereld in de schijnwerpers. Samen met de Noord-Zuidorganisaties bieden we een forum aan wie zich lokaal of mondiaal inzet in de strijd tegen honger, oorlog of milieuverontreiniging en wie kwetsbare mensen helpt om actieve, weerbare burgers te worden. Door positieve verhalen te belichten van burgerlijk activisme en solidariteit, inspireren we anderen om zelf actie te ondernemen. Door persoonlijke getuigenissen focussen we op de meerwaarde van migratie en het belang van solidariteit.

Als individu schijn je op bepaalde zaken misschien geen greep te hebben. Maar actieve burgers die hun krachten bundelen over de continenten heen, kunnen overheden, bedrijven en andere machtige spelers ter verantwoording roepen.

Blijf meehelpen een verschil te maken. Want iedereen is activist!